

Crna Gora  
VLADA CRNE GORE  
Broj: 08-350/23-5589/2  
Podgorica, 11. decembar 2023. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE  
Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 7. decembra 2023. godine, razmotrila **Plan rada s Finansijskim planom Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2024. godinu**, koji je dostavilo Ministarstvo ekonomskog razvoja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

#### MIŠLJENJE

Mišljenje na Plan rada

Polazne osnove za izradu Plana rada Agencije za 2024. godinu predstavljaju: Zakon o elektronskim komunikacijama („Službeni list CG“, br. 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19), Zakon o poštanskim uslugama („Službeni list CG“, br. 57/11, 55/16 i 55/18), Zakon o elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i Zakon o digitalnoj radio-difuziji („Službeni list CG“, br. 34/11 i 31/12) i Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velike brzine („Službeni list CG“, broj 1/22).

Plan rada Agencije obuhvata i obaveze Agencije koje proizilaze iz:

- Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022–2026. godine
- Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2022–2026. godine
- Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori
- Strategije suzbijanja nasilnog ekstremizma 2020–2024. godine
- Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma 2019–2024. godine
- Akcionog plana Nacionalnog programa zaštite potrošača.

Plan rada Agencije je takođe usklađen sa obavezama Agencije koje proizilaze iz drugih zakona: Zakon o inspekcijskom nadzoru, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o radu, Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, Zakon o računovodstvu, Zakon o reviziji, Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakon o državnoj upravi, Zakon o zaštiti konkurencije na tržištu, Zakon o sprečavanju korupcije, Zakon o zaštiti ličnih podataka, Zakon o elektronskoj upravi, Zakon o slobodnom pristupu informacijama, Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata, Zakon o zaštiti životne sredine, Zakon o zaštiti lica i imovine, Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe i drugi, kao i podzakonskim aktima donijetim na osnovu njih.

Imajući u vidu da je u 2018. godini usvojen Evropski zakonik elektronskih komunikacija – Direktiva EU 2018/1972 u toku je usklađivanje Zakona o elektronskim komunikacijama sa navedenom direktivom, sa Zakonom o državnoj upravi i dijelom Direktive 2014/61/EU o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Agencija je imenovala svoje predstavnike u Radnoj grupi.

Radna grupa je donijela Zaključak da je Zakon o državnoj upravi limitirajući faktor sa stanovišta usaglašavanja sa Direktivom EU 2018/1972 iz razloga što sadrži odredbe o pravnom položaju, odgovornosti državnih agencija koje su suprotne odredbama Direktive, koje imaju za cilj da obezbijede nezavisnost Agencije kao nezavisnog regulatornog tijela. Takođe, uočeno je da je i Zakon o zaradama u javnom sektoru limitirajući jer je suprotan Direktivi EU 2018/1972 koja propisuje da nezavisna regulatorna tijela nezavisno-samostalno moraju upravljati svojim finansijama i budžetom kao i ljudskim resursima. U tom smislu postignuta je saglasnost na nivou Radne grupe, kao i sa resornim Ministarstvom ekonomskog razvoja i upućen je dopis Vladi Crne Gore i nadležnim institucijama u svrhu otklanjanja ove prepreke, a u cilju punog transponovanja Direktive.

Agencija kontinuirano radi na zaštiti i obezbjeđivanju sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga, na sprečavanju i suzbijanju zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte, a posebno na sprovođenju mjera i aktivnosti usmjerenih na zaštitu prava i interesa korisnika.

U aprilu 2023. godine nadležno Ministarstvo je formiralo Radnu grupu za izradu Predloga strategije razvoja poštanske djelatnosti za period 2024–2028. godine u čijem radu učestvuju i predstavnici Agencije. Na osnovu pomenute Strategije sačinice se Akcioni plan za njenu

implementaciju za 2024. godinu u čijoj izradi će učestvovati i predstavnici Agencije. Agencija će u toku 2024. godine, u slučaju potrebe usaglašavanja s najboljom praksom, regulativom i pravnim tekovinama Evropske unije, izvršiti izmjene i dopune podzakonskih akata koji su doneseni na osnovu Zakona o poštanskim uslugama.

Sagledavanjem svih aktivnosti Agencije predviđenim Planom rada posebno izdvajamo sljedeće:

### 1) Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije

Agencija vodi registre i baze podataka: operatora, dodijeljenih radio-frekvencija, dodijeljenih brojeva i adresa, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i dodijeljenih pozivnih znaka i međunarodnih pomorskih radiokomunikacionih identifikacionih brojeva za radio uređaje u pomorskim mobilnim radiokomunikacijama, te dodijeljenih pozivnih znaka za radioamatere.

U toku 2024. godine nastaviće se aktivnosti na održavanju, razvoju i unapređenju informacionog sistema koji će podržati vođenje i održavanje navedenih baza i registara.

### 2) Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija.

- Analiza relevantnih tržišta
- Aktivnosti na troškovnim modelima top-down CCA/LRIC
- Aktivnosti na troškovnim modelima bottom-up LRIC
- Izračun prosječno ponderisanog troška kapitala za 2023. godinu – WACC
- Primjena rezultata modela (top-down/bottom-up) – regulacija veleprodajnih i maloprodajnih cijena usluga
- Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom
- Aktivnosti na sprovođenju Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana zaključenog 4. 4. 2019. godine
- Inicijativa za smanjenje cijena međunarodne terminacije poziva u regionu.

### 3) Vođenje odvojenog računovodstva univerzalnog poštanskog operatora

Agencija će u toku 2024. godine nastaviti aktivnosti na regulaciji cijena univerzalne poštanske usluge.

#### 4) Univerzalni servis

##### Univerzalni servis u elektronskim komunikacijama

Agencija je u 2020. godini, nakon sprovedenog javnog konkursa, za operatora Univerzalnog servisa za uslugu za pružanje usluge Univerzalnog imenika i Univerzalne službe informacija odredila društvo za telekomunikacije Mtel d.o.o. Podgorica, na period od pet godina, to jest do 25. 1. 2026. godine. Iste godine, na osnovu člana 86 stav 4 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija je odredila akcionarsko društvo Crnogorski Telekom a. d. Podgorica za operatora Univerzalnog servisa za uslugu pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonskih poziva i pristupa internetu na cijeloj teritoriji Crne Gore, za period od pet godina, to jest do 25. 1. 2026. godine.

##### Univerzalni servis u poštanskoj djelatnosti

Agencija će, u okviru svojih nadležnosti, u toku 2024. godine pratiti obavljanje univerzalne poštanske usluge od strane Pošte Crne Gore kao univerzalnog poštanskog operatora, preduzimajući mjere u cilju obezbjeđenja propisanih standarda kvaliteta univerzalne poštanske usluge, a posebna pažnja će biti posvećena i obezbjeđenju održivosti ove usluge odnosno realizaciji obaveza koje su Zakonom o poštanskim uslugama propisane odredbama kojima se reguliše naknada eventualnog neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge.

#### 5) Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom

U segmentu planskih aktivnosti vezanih za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom najznačajnije tekuće aktivnosti koje se sprovode u cilju racionalnog korišćenja radio-frekvencija su:

- planiranje korišćenja radio-frekvencija
- izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija (dodjela radio-frekvencija)
- kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra i
- međunarodna koordinacija radio-frekvencija.

#### 6) Realizacija mjera iz Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022–2026

U skladu sa obavezama iz Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022–2026 i odgovarajućih akcionih planova, Agencija će u 2024. godini pratiti kretanje strateških indikatora, učestvovati u realizaciji aktivnosti, koje utiče na realizaciju operativnih ciljeva, a koje su predviđene Akcionim planom, u skladu sa svojim nadležnostima.

#### 7) Planiranje elektronskih komunikacionih mreža i elektronske komunikacione infrastrukture

Zakonom o elektronskim komunikacijama propisana je obaveza Agencije da na zahtjev nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju planskog dokumenta, dostave podatke o postojećim i planiranim elektronskim komunikacionim mrežama, elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi i povezanoj opremi u zoni zahvata planskog dokumenta, kao i da daje mišljenje o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u postupku pripreme planskog dokumenta.

#### 8) Implementacija Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023–2027

Akcionim planom za implementaciju Strategije za period 2023–2024. godina predviđeno je učešće Agencije u realizaciji više aktivnosti koje se odnose na strateški cilj „Otklanjanje barijera za efikasnu izgradnju 5G mrežne infrastrukture i postavljanje 5G mrežne opreme“, odnosno operativne ciljeve „Uklanjanje štetne interferencije iz opsega 700 MHz“, „Pojednostavljenje zakonske i administrativne procedure za odobravanje izgradnje elektronske komunikacione infrastrukture i postavljanje elektronske komunikacione opreme i obezbjeđivanje efikasne i ujednačene primjene istih“ i „Uvođenje protokola IPv6 u mrežu državnih organa u Crnoj Gori“, kao i na strateški cilj „Podsticanje razvoja 5G mreža“, te u okviru njega operativni cilj „Efikasna i efektivna koordinacije razvoja 5G mreža“.

#### 9) Realizacija mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti

Agencija će učestvovati u izradi godišnjeg odnosno periodičnog Akcionog plana za realizaciju Strategije i realizovaće obaveze iz njene nadležnosti.

## Mišljenje na Finansijski plan

Finansijski plan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija) za 2024. godinu je pripremljen u skladu s odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list CG“, br. 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19) i Zakona o poštanskim uslugama („Službeni list CG“, br. 57/11, 55/16 i 55/18) kojima su utvrđeni izvori sredstava i način obračuna naknada, a sastoji se od prihoda i rashoda Agencije za 2024. godinu.

Uvidom u Finansijski plan utvrđeno je da su ukupni prihodi za 2024. godinu planirani u iznosu od 4.56 miliona € i veći su od planiranih prihoda u 2023. godini za 15,94%.

Finansijski plan predviđa da u prihodima Agencije visina godišnje naknade za regulaciju i nadzor tržišta elektronskih komunikacija čini najznačajniji dio ukupnih prihoda, (43,37%), godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija (39,33%), godišnje naknade za korišćenje brojeva i/ili adresa (11,93%), naknade propisane Zakonom o poštanskim uslugama (3,73%) i ostale naknade i drugi izvori u skladu sa zakonom (1,64%).

Planirani rashodi Agencije za 2024. godinu sadrže rashode za tekuće poslovanje u iznosu od 4.38 miliona €, dok sa rezervom (0.18 miliona eura) planirani rashodi iznose 4.56 miliona €. U njenoj strukturi najveće učešće imaju bruto zarade zaposlenih koje iznose 1,91 milion eura i čine 41,38% ukupnih planiranih rashoda.

U Prilogu I Finansijskog plana dat je plan investicija za 2024. godinu u iznosu od 0,74 miliona €, koje čine 16,32% ukupno planiranih rashoda.

Takođe, u Prilogu II dat je pregled investicija, projekata, poslova i organizacije konferencija, koje će se finansirati iz sredstava iz prethodnog perioda u iznosu od 0,61 milion €.

Imajući u vidu navedeno, Vlada nema primjedbi na Finansijski plan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2024. godinu.

PREDSJEDNIK  
Mr Milojko Spajić

